

M DISPUTATIO
SA JURIDICO-POLITICA,
DE
LÆSÆ MAIESTATIS
CRIMINE.

Desumpta ex lib: 48. tit. 4. ff. ad l. Iul: Maiestatis.

QUAM

D.T.O.M.E.B.V.M.A.A.
AVTHORITATE ET
CONSENSV,
NOBILIUM, STRENUIORUM,
MAGNIFICORUM, CLARISSIMO-
RUM ATQUE CONSULTISSIMORUM
VIRORUM, &c.

MAGNIFICI DOMINI RECTORIS, &c.
SPECTABILIS DOMINI DECANI, &c.

Dominorum Seniorum, S. C. M. Consiliariorum, &c.

adeoque totius Amplissimi Juris-Consultorum

Collegij in Antiquissima ac Celeberrima

UNIVERSITATE VIENNENSI,

PRÆSIDE

Nobili, Clarissimo, ac Consultissimo Viro,

DOMINO FRIDERICO Gruner/

J. U. Doctore, nec non in præfata Universitate

Pandectarum Professore Ordinario, &c.

Domino Fautore, ac Promotore suo Colendissimo, publicè discutiendam proponit

IGNATIUS FRANCISCUS STREÜBL, &c.
AUSTRIACUS VIENNENSIS, J. U. S.

Ad diem 23 Mensis Decembris, horis pomerid: in Auditorio DD. Iuris Consultor:

VIENNÆ AUSTRIÆ,

Typis Matthæi Rictij, Typographi Academici, Anno M. DC. LIII.

ILLVSTRISSIMO
AC EXCELLENTISSIMO
DOMINO DOMINO

IOANNI
FRANCISCO
TRAUTHSON,

COMITI IN FALCKENSTEIN,
LIBERO BARONI IN SPRE-
CHENSTEIN ET SCHROVENSTEIN,
DOMINO IN MATRAY, KAYA, LA A, NEUSCHLOS,
ET AD S. HIPPOLYTUM, SUPREMO HÆREDI-
TARIO AULÆ PRÆFECTO INFERIORIS AU-
STRIÆ, HÆREDITARIO TYROLIS MARECHAL-
LO, SAC: CÆS: MAI: INTIMO CONSILIARIO,
EJUSDEMQUE ARCANI CONSILII DEPUTA-
TORUM, AC EXCELSI REGIMINIS

PRÆSIDI, &c.

DOMINO PATRONO AC MECOENATI
GRATIOSISSIMO.

P*urima est harum de Crimine læ-
sæ Majestatis conclusionum, meiq; ad
Excellentissimam D. Vestram
obligatio; jam tum contracta, quando
Parens meus ejusdem factus est Cliens, sub cujus auspi-
cijs & præsentē semper patrociniō Italiam, Hispaniam,
Galliam, Germaniamque peragravit. Non potui non
A 2 deberi*

deberi filius illi, cui se parens totum debet. Qui ut debiti sui pignus aliquod (debito tamen minus) apud Excellentissimam D. Vestram deponeret, me pridem donavit. Sum ergo & clientelæ, & donationis titulo, Excellentissimæ D. Vestræ aliqua possessio. Quare & illuc præsentis meas Jurisprudentiæ primitias trahere debui, quo trahor ipse. Accedit, quod nusquam hæc de Crimine læsæ Majestatis positiones tutius possint conquiescere, quam apud eum, cujus Majores Illustrissimi, in plurium Cæsarum Aulis, quâ consilio, quâ auctoritate semper pro Majestate steterunt; quiq; ipse & in Excelso Inferioris Austriæ Regimine, & in Deputatorum Arcani Consilij Collegio Præses id unum cavet semper, ne quo Crimine lædatur Majestas. Unde confido quæ tantis nominibus Excellentissimæ D. V. debentur, benigno vultu manuq; patrona excipiendas Conclusiones. Quas dum obsequiosè defero, simul Excellentissimæ D. V. & Illustrissimæ Familiæ Cæsareos favores vitamque, ac longævam prosperitatem advoceo.

Illust.^{mæ} & Excell.^{mæ} D. V.

Cliens infimus

Ignatius Franciscus Streübl.

T H E S I S I.

Majestas (a) est summa ac perpetua legibusque soluta potestas. (b)

(a) Temporalis scilicet, de Divina enim hic potissimum non tractatur (b) l. Princeps ff. de legibus, l. ex imperfecto 23 ff. de legatis 3. ijs tamen se retro subijcit, l. digna vox 4. C. de legibus, leges autem naturales, jurisgentium & Divinas servare tenetur. arg. l. digna C. d. tit. Schovazenthaler in proces: Iud: ad l. nemo Iudex n. 89. Bod, de republ. lib: 1. c. 8. n. 98. Vnde non mirum est quod Princeps etiamsi utatur plenitudine potestatis contractum à se initum retractare non possit, eò quod hoc naturali & gentium juri repugnet. l. 1. ff. de pactis. S. per traditionem Inst: de rer: div. l. 1. C. de const: pecun: Bal: in c. 1. S. ad hac tit: de pactis jur. firm. in feud. Castr. in l. digna vox 4. C. d. tit. Decian, in c. 1. col. 1. ext. de probat. in tantum ut naturaliter & civiliter ex hoc contractu obligetur Accurs. in prin: tit: Inst. de perpetuis & temporalibus actionibus, adeo ut jure hereditario successor ejus illum servare teneatur. Abb. in c. 1. ext. de probat: Bald. in l. fin. C. de transactionibus, hoc tamen fallit justa exigente causa Bal. in l. fin. C. de senatoribus, Fel. cap. 1. n. 6. extra de probationibus.

I I.

EA duplex est Divina (a) & Humana. (b)

(a) l. ult. C. de fer: & l. 19. in auth: Gazaros C. de heret. l. non distinguimus. 32. S. sacerdotio. 4. ibi, Majestas Dei ff. de recep: arbit: tot: tit: ff. & C. ad l. Iul: Majest. Damh. prax: crim: c. 60. Gom: 3. var. resol. 2. n. 1. Vult. 1. Iurisp: tit. de heret: (b) d. l. 1. ff. de const: princ: l. quisquis. 5. & passim C. eod. Decian:

*cian: tract: crim: lib. 7. c. 1. n. 2. Schneid: lib. 4. Inst: t. 18. §. læsa
Majest: crimen. n. 2. Caterum à Decian. cit. c. 2. n. 8. quatu-
plex. Pop: Rom: Imperatoria, Regia & Magistratus assignatur.*

I I I.

Divinæ Majestatis crimen est delictum publicum,
(a) quo Deus ejusquè cultus Divinus læsus est. (b)

(a) *Alioquin etiam sacrilegium dictum. l. 4. §. ult. C. de
hæres: quod autem publicum sit; Ratio est, quia delictum publi-
cum est quod aliqua publicorum judiciorum lege vindicatur, l. 1.
ff. de pub: jud. sed hoc crimen lege vindicatur. d. l. 19. in auth. Ga-
zaros C. de hæret: ergò. (b) l. 4. §. 1. & l. fin. C. de ferijs c. ver-
gentis extra de hæreticis quod perpetratur blasphemia c. stat per-
jurio. l. 1. cum ibi not. C. de reb: creditis, magia & incantatione
noxia. tot: tit: C. de malefic: & math: 60. Ilan: de sortileg: q. 6. 7.
prædictione & consultatione divinantium. c. 2. ubi Panorm. n. 4.
de sortileg:*

I V.

Humanæ etiàm scelus publicum est (a) quo Civis
Romanus (b) qui contra summum Pontificem,
(c) Imperatorem (d) vel Populum Romanum (e) ejus-
què securitatem (f) aliquid dolosè molitus est (g) te-
netur.

(a) *l. 1. ff. de pub: jud: (b) l. in orbe 17. ff. de stat: homi-
num. & hinc DD. communiter tradunt quod non nisi subditus
crimen læsæ Majestatis committere dicatur. Iul. Clarus lib. 5. sent.
§. læsa Majest: crim: n. 6. & 7. Decian. tract: cit. lib: 7. c. 5. n.
12. & c. 8. n. 5. & hic solus quidem non verò quilibet peregrinus
seu extraneus Civis per text. in c. pastoralis §. rursus. ubi gl. &
Canonistæ de sent: & re judic. (c) c. felicitis in pr: tit. de penis
in 6. l. famosi. 7. §. hoc tamen ff. ad l. Iul. Majest: & l. non dubi-
to. 7. §. 1. ff. de capt: & post. revers: Clarus lib. 5. sentent: §. læsa
Majest: crim: n. 2. & alij plures quos refert & sequitur Decian:
d. lib. 7. c. 4. n. 4. & gravius quidem quia Majestas ejus est su-
perior (d) Eum scilicet ferro aut veneno interficere volens, qui
autem*

autem ipsiusmet Imperatoris saluti principaliter & recta insidia-
 tur, hostili animo adversus ipsum illud moliri dicitur, ut l. ult.
 ibi, hostili animo adversus Principem. ff. ad l. jul: Majest: ubi
 molitio scelerata quæ fit contra summum Principem vel Impera-
 torem, opponitur alijs causis omnibus. l. Iul: Majest: Hic enim Ma-
 jestatem habet in proam: Inst: in princ: l. digna vox C. de legibus.
 Dominus totius mundi est, l. deprecatio. ff. ad l. Rhod: de jact:
 & hinc etiã in eum universa Pop: Rom: potestas translata est. l.
 1. de const: princ: l. 1. de off: præfec: prætor. Eique propriè Maje-
 stas competit. ut in l. quisquis C. b. t. circa principium & in l. ult.
 in princ. C. de leg: & in l. apertissimi in fin. C. de Iud. Decian: au-
 tem. c. 37. n. 3. ait. Moliri aliquid contra Principem est contra
 jus quasi naturale, quia Imperator est omnium Pater, non mirum
 ergo si censeatur maximum omnium peccatorum ut habetur in S.
 fungitur, in auth: de nuptijs, & scelestissimum appelletur crimen.
 l. ult. C. ad l. jul: Majest: (e) S. pub: autem judicia Inst: de pub.
 jud. l. 1. S. 1. l. 4. & l. penult: ff. ad l. Iul: Majest: & l. 3. S. ea-
 dem lege. l. 4. 6. & ult: l. quisquis. 5. C. b. t. (f) Leges & sta-
 tuta nempe à summo Principe data, suprema enim salus Populi
 lex est, & Princeps animata lex in terris dicitur ut habetur in S.
 ult: in auth: de consul: his etiã ut solutus est, ita eas condere po-
 test, l. Princeps 31. ff. de legib: ea item quæ facit, facere dicitur ut
 Deus, in c. 1. S. ult. ff. de nova forma fidel: potentius item per has
 Princeps quam per viam præcepti aut rescripti constituit. l. ult. C.
 si contra jus vel util. pub: Decian: lib. 2. c. 30. leges etiã ad id
 inventæ sunt, ut æquum ab iniquo, licitum ab illicito separent. l.
 1. ff. de Iust: & jure. Decian: lib. 2. c. 5. n. 2. Legis virtus est, im-
 perare, vetare, permittere, punire. l. 7. ff. de legibus & l. 2. ibid:
 expresse dicitur lex est, cui omnes obtemperare convenit, omnis
 lex enim inventum ac munus Dei est ac omnium Divinarum &
 Humanarum rerum Regina. (g) l. ult. ff. b. t. Clarus lib. 5. sent.
 S. læsæ Majest: crim: n. 2. Sch: lib: 4. Inst. t. 18. S. læsæ Majest.
 crim. n. 3. Delicta etiã sine animo delinquendi non perpetrantur,
 animus autem & propositum distinguunt maleficia l. qui inju-
 riæ 53. in princ. ff. de furt.

V.

Hoc contra Reges, Principes (a) Electores Imperij tam Ecclesiasticos quam Sæculares (b) Civitates liberas (c) committitur.

(a) per l. 1. ut nemo privatus gl. per illum text: in l. fallaciter, verbo, prodita. C. de abolit: Reges autem & Principes, Hyſpania, Gallia, Anglia, Polonia, Dania, intelligo, qui in ſuis Regnis & Provincijs idem ſunt, quod Imperator in orbe Romano. Decian. cit: tract: criminal. lib. 7. c. 4. n. 6. in fine. Et eſt. arg: l. famoſi. 7. §. hoc tamen, ibi niſi tale delictum quod vel ex ſcriptura, vel ad exemplum legis vindicandum, verſ: & non in eleganter inſt. de jure. N. G. & C. facit etiam huc quod non ſolius Populi Romani & ſed & alterius Populi Majeſtas ſit, ut patet ex l. non dubito 7. §. 1. ibi, ut is Populus alterius Populi Majeſtatem comiter conſervet ff. de capt: & poſt. reverſ. (b) aurea Bulla Caroli IV. Von der Biſchoff Segen in gegenwertigkeit eines Kayſers. Decian. tract: crim: cit: lib. 7. c. 5. n. 2. hi autem qui ſint, eodem loco cit: (c) Imperij ſcilicet, quæ Principi æquiparantur. l. hoſtes ff. de capt: & poſt. reverſ: d. l. 1. C. ut nemo privatus gl. per illum text: & l. fallaciter in verbo prodita. C. de abolit: Clarus lib: ſent: 5. §. cit: n. 2. Decian: d. lib. 7. c. 4. n. 2. & 6. ubi exemplum in Repub: Venetorum ſtatutum videre eſt, quæ omnibus ut ſummus Princeps gaudet privilegijs, & hinc delinquentes & reos ſuos per l. quisquis C. h. t. caſtigat, de quo etiam ſpecialiter pluribus tractavit. Gig: de crim: laſ: Majeſt: fol: 30. q. 28. & ſub tit: de rebellibus q. 13.

VI.

Paſſivè verò ſub his Nuntij, Abaſciatores, Legati, (a) & omnes alij Majeſtatis nomine gubernantes (b) continentur.

(a) Illi enim perſonam Principis repræſentant l. quisquis §. C. h. t. & in l. humanum. 8. C. de legibus: habent quæ publicam ſecuritatem, quam violare nefas eſt. l. 2. ff. ad l. Iul. Majeſt: in tantum,

tum, ut qui Legatos offendit, dicatur etiam sacrilegium & vim publicam committere. l. lege Iulia. ff. ad legem Iuliam de vi pub. (b) Ut sunt Directores, & locum tenentes Civitatum. Iul. Clarus lib. 5. sent. §. lese Majest. crim. n. 5. l. quisquis C. h. t. & l. 1. 4. ff. ad l. Iul. Majest. Quos tamen ut Vicarios secus ut personam vel inimicum privatum offendi oportet, ut nostra thesis locum habeat, & tenet Bart. in l. cit. Gig. lib. 1. q. 6. Decian. c. 5. n. 10. Et Magistratus superiorem non recognoscens, his inquam proprie Majestas competit, l. pen. ff. de just. & iur. l. si familia ff. de jur. omni. jud. cum etiam juris sit publici, interest eundem non contemni. l. servo invito. §. si prator. ff. ad trebell.

V I I.

Coercentur hac lege subditi, ratione personæ vel domicilij (a) imò integræ Communitates in quas jus habemus. (b)

(a) Hi enim naturali ratione Principi suo ad obedientiam obligati sunt. Gig. lib. 1. q. 68. per tot. (b) per text. in l. 1. §. 1. ff. & l. 5. in pr. C. h. tit. Iura enim singulari sermone scripta ad plures etiam extenduntur per l. 1. §. 1. ff. de adsign. libert. Decian. lib. 7. c. 8. n. 9. inquit punita Universitate singuli etiam ejusdem puniri posse videntur. ut n. 17. & c. 47 n. 9. l. 1. C. de sedit. l. polla C. de ijs quibus ut indign.

V I I I.

Fit autem hoc crimen, Seditio, (a) Proditione, (b) verbis contumeliosis intuitu summi Principis prolatis. (c)

(a) Ut si quis milites sollicitaverit, concitaverit q. quo seditio tumultusve adversus Rempub. fiat. l. 1. §. 1. in fin. ff. hoc tit. vel si quis contra publicam disciplinam aliquid molitus sit. l. 1. & 2. C. de sedit. (b) Veluti si quis actibus aliud ostendat & aliud in mente gerat. l. 1. ff. de præv. & ideo si quis hostibus nuntium literasve miserit signumve dederit adversus Rempub. l. 1. ff. h. t. de quibus

quibus pluribus Decian: dict: lib: 7. c. 7. 19. & 29. in tot. seditiosus est. (c) l. unica C. si quis Imperatori maledixerit l. famosi. 7. S. hoc tamen vers: nec lubricū linguæ. ff. ad l. Iul. Majest: Decian. d. l. 7. c. 50. n. 1. In hoc casu tamen animus & intentio inspicienda est, si enim ex levitate processerit contemnendum, si ex insania, miseratione dignissimum, si ab injuria remittendum.

I X.

Item facto (a) quando aliqui literas summi Principis detinent, aperiunt, (b) mandatis publicis & statutis non obediunt, (c) statuas vel imagines ejus dolose destruunt. (d)

(a) Et dupliciter quidem, unum enim perduellionis crimen appellatur, alterum verò generis nomen retinet & Majestatis crimen dicitur. l. ult. ff. ad l. Iul: Majest: l. donationes 31. S. ult. ff. de donat: l. cum filius. 76. S. ult. ff. de leg: 2. S. interdum autem vers. per contrarium. Inst. de hered: quæ ab intest: deferuntur & S. pub: jud: Decian: tract: crim: lib: 7. c. 7. n. 10. (b) arg. l. 1. ff. h. t. Et sic quando quis secreta revelat. cit. Decian: c. 17. (c) l. famosi. 7. ult. ff. ad Iul: Majest: Et sic obedientiam denegans Principi Majestatis Reus est. Decian. cit: lib: c. 33. n. 1. Secus autem si injustus esset, & Iustitiam ministrare nollet, qui poterit illi de facto resisti ut si V: G: tributa nova & injusta post bona dilapidata imponere vellet n. 2. ibid: (d) l. 4. cujusque dolo in fine. l. 5. non contrahit. in fin: & l. qui statuas 6. in fin. ff. ad l. Iul: Majest: & in l. si qua. 4. C. de spectac: & l. prædia. 5. C. de loca. præd: Civ: hoc tamen fallit, qui eas vetustate corruptas reficit, aut lapide jacto incerto, fortuito tangit. d. l. 5. h. tit. Decian. c. 51. n. 23. & 14. & sequent: Vbi affirmat non videri contra Majestatem fieri ob imagines Cæsaris nondum consecratas venditas.

X.

Hoc etiā ij tenentur, qui in jussu Imperatoris, licet victoriosum bellum gerant, (a) delectum habent, vel exercitum comparant. (b)

(a) l. de-

(a) *l. desertorem §. in bello ff. de re militar: arg: §. 1. Inst. de auth: tut: l. 5. C. b. t. solius enim Imperatoris est bellum gerere l. unica C. armor. usus inscio Principe interdictus sit l. 3. ff. b. t. l. Pompeianus. §. rei perduellonis ff. de acq: hared: quod etiam procedit licet victoriosus evasisset l. Desertorem §. qui in bello ff. de re militari. fallit si ob subitam hostis presentiam Principis copia haberet non posset Decian: tract. & lib. cit. c. 9. n. 12. Martin, Laudens. in tract. de bello q. 2. & Gig: de crim. lese Majest: sub tit. qualiter & à quibus q. 31. & habetur in c. 12. n. 1. (b) *l. 3. §. eadem lege ff. b. t. pertinet enim ad solam Imperatoriam Majestatem jus habendi delectum militem id est, milites conquistos, lucrandi & probandi potestas l. 3. §. ult. C. de agent: in reb. lib. 12. t. 20. l. neminem 17. C. de re militar. lib. 12. tit. 36. l. 1. ff. b. tit: in verbo quovè quis contra Rempub: arma ferat & seq.**

X I

Sivè sibi insignia summi Principis dolo assumant, (a) injussu ejus monetam cudant, (b) vel probam adulterent. (c)

(a) *l. 3. in fin. ibi qui vè privatus ff. b. tit. Ratio est. quod Insignia summi Principis denotent Imperium & jurisdictionem, quam illicite usurpari nefas est. Decian. lib. 7. c. 9. n. 4. cum ea ad solum Principem spectent & c. 51. lib. cit. n. 7. & sequentibus. Hæc enim in locum statuarum successerunt. l. 2. ff. de orig. Jur. & l. 2. C. ut nemo privatus. (b) *l. si quis. 2. C. de fals. Monet: quia jus cudendæ monetæ à solius pendet auctoritate Imperatoris, utpotè Regale haud postremi ordinis. tit. 56. quæ sint Regalia. lib. 2. feud. Nemo enim præter Principem auth: tribuere potest numis. Notandum tamen hoc potius ex l. Cornelia de fals: procedere. ut l. 2. C. de fals: Damh: cap. 64. & 65. (c) *l. 1. in princ. & l. 2. C. de fals: Monet. Monetam autem cudere seu formare & probam adulterare à pari procedere videtur. Peinliche Halsgerichts Ordnung Kayser Karls des V. art. 3. l. in princ. & d. l. 2. C. de fals: Monet: De his plura Decian. lib. cit. c. 23. & 24. n. 5. ubi ait, crimen hoc esse unum de reservatis Principi sive de exceptis, quia***

DEUM, homines & Principem deludit & offendit; Ut traditur etiam in cap. 1. vers. monetæ in tit. quæ sint regal. it. c. quanto. de jurejur. & in l. 2. & ult. C. de fals. monet.

X I I.

PRouti hujus sceleris Rei sunt illi, qui ex castris hosti alimenta præstant, secreta manifestant, fugientem scientes suscipiunt, aut occultari eum diu dissimulant, (a) ita multò magis, cujus ope, consilio, dolo malo Civitates vel Provinciæ traditæ sunt. (b)

(a) l. 1. §. 1. l. 2. 3. & 4. in princ. ff. ad l. Iul. Majest. & l. quisquis 5. C. h. t. l. metrodorum 40. junct. a. l. eorum 24. ff. de panis, ubi in similes relegatio convertitur. Decian: tract. & lib. cit. c. 13. in tot. Et idem est in transfuga privato etiam, id est non milite ad hostes confugiente, illo scilicet, qui Imperium & exercitum deseruit per l. 2. & 3. ff. ad l. Iul. Majest. & Apostata dici potest quia deficit ab eo, quem tuendum suscepit, & hinc nullum postliminij jus habet, neque restitui potest. l. item ei ff. ex quibus cau. met. l. postliminium. §. transfuga ff. de capt. & post l. revers. ubi quid de servo, transfuga & quid de statu libero vel filio transfuga. Decian: lib. cit. c. 14. n. 3. & sequentibus. Quod etiam in eo militat qui Patriam suam oppugnat, vel prodit, per d. l. penult. ff. h. t. l. neminem 35. ff. de Religiosis & sumpt. funer. (b) l. penult. ff. ad l. Iul. Majest. ultra constat locis ex citatis, si enim in minoribus multò magis gravioribus lex hac locum habebit: Decian: lib. 7. c. 13. n. 11.

X I I I.

PRætereà qui muros transgrediuntur Civitatis, ac in ijs aliquid injuriosum vel in ignominiam deveniens statuunt.

l. fin. ff. de rer. diviis: Ut autem domum alienam causâ non habitâ cum suspitione ingrederis, & principaliter si per loca non solida, ut muros fiat, ita etiam hoc in Civitate, quæ communis omnium

omnium domus est, obtinet, arg. l. 33. ff. ad municipal. Decian. c. 36. n. 1. Majestatis quoque laesa attingit crimen, murorum Urbis transgressio, ut Sanctorum & Imperij Majestatem tuentium. Ut Sanctorum itaq; per Iust. in S. Sancta Inst. de rer. divis. asserit idem n. 6. procedere in transcendentibus castrum, vallum, aut fossas, adducens. l. desertore S. nec non, & si quis. ff. de re militar.

X I V.

His accedunt, qui confugientes ad loca privilegiata, utpotè Monasteria & Coemeteria abstraxerint.

l. 2. & 3. C. de his qui ad Eccl. confugiunt. Cuius enim licet salutem suam defendere modo possibili; Imo extrahens talem sacrilegus est. Decian. lib. 6. c. 25. n. 1. & hoc in privilegium Ecclesiae, non personarum confugientium praecise Decian: cit. n. 1. in fin. nec obstat, si Ecclesia diruta esset, spes dummodò refectionis subsit per n. 22. & c. 24. n. 27. Fallit tamen in extrahente ream Majestatis. Decian: lib. 7. c. 37. n. 26. Gig. in tract. praal. leg. lib. 3. sub tit. de pluribus & varijs quaestionibus, q. 3.

X V.

Nec non, qui carceres privatos exercent (a) vel propria autoritate sibi poenas soli Judici concessas assumunt. (b)

(a) Cum privatum carcerem habere meri sit Imperij & sic summum Regale. l. 1. C. de privat: carcer: Decian: c. 9. n. 7. & c. 10. n. 1. adeo, ut Magistratus etià severitate non convenienti puniens hujus sit Reus criminis per l. unic. C. de privat: carce: Idem est qui extra carceres, in vinculis vel compedibus alterum detinuerit, ut libera recedendi facultas non sit. l. 9. ff. ex quibus caus: major. ultra. 20. horas scilicet l. capite quinto. 25. ff. ad l. Iul: Majest: & Decian: cit: n. 7. qui c. 10. n. 24. ait, fugientem de carcere privato, etià cum fractura puniendum non esse l. succurritur. 9. ff. ex quibus caus: major. Hoc non procedit, si Dominus servum fugientem detineat. l. unic. C. de emend: servis. Consanguinei furiosum

riosum, l. 13. §. 1. ff. de off. pras: videns rem sibi detrectari, furem. l. 4. ff. ad l. aq. l. 7. ff. de furt: Creditor debitorem fugientem, arg. l. 10. §. 16. ff. qua in fraud. credit: Pater filium in potestate consistentem scilicet, secus emancipatum. per l. liberos C. de obseq: patro: prastan: correctionis gratia. l. 3. §. 1. & 2. ff. de lib: hom: exhib: & l. 1. & 2. C. de patr: pot: Maritus uxorem ad correctionem & in pœnam adulterij commissi, ut tenet. gl. ult. in fin: c. quem admodum, de jurejurand: & c. placuit. 33. quæst. 2. quod tamen de jure Canonico secus est, licet de jure Civili verum sit, ut constat ex auth: sed hodie. C. de adult: fugientium è domo. per gloss: in cap. 1. de conjug: Abbas Monachum & c. quod idem videre est apud Decian: cit. c. 10. in tot: (b) plus enim est torquere, quàm delinquere. l. 1. ubi gl. in verb. nec puniri. C. de just: reo: torquere item meri est Imperij. l. Imperium. ff. de jur: omni jud: Decian. cit. c. 9. n. 8.

X V I.

NEquè hoc delictum evitant, qui crimine læsæ Majestatis Reos receperunt, (a) detinuerunt, (b) suo auxilio, in carceres dejectos, liberaverunt (c).

(a) l. 1. ff. de recept: l. fin. C. de fabricens: & l. omnes C. de agric: & cens: (b) vel quocunque modo adjuvant. gl. in d. l. 1. ff. de recept: (c) per l. cujusq. 4. in fin. ff. b. tit: Decian. c. 11. n. 1. & c. 34. n. 9. fallit tamen in filio Patrem excipiente pietatis causa. n. 10. & per text. in l. fin: ff. de recept: & Vxore Maritum. per text. l. 1. C. de repud: ibi, non mutet uxor affectum, nam Vxor particeps esse debet omnium infortuniorum Mariti. l. si cum dotem. ff. Maritus. ff. sol. mat: Gig: tract: cit: sub rubrica de pœn: quas filij incurrunt. q. 20. & sub tit: de plur: & varijs quæst: q. 10. n. 6. Item si receptans ignorasset talem criminis hujus Reum. Decian: c. 33. n. 14. Gig. d. q. 10. n. 8. & seq: aut vi coactus fuisset, vel metu qui caderet in constantem virum ut receptaret, fecisset. n. 13. Gig. d. q. 10. n. 7.

XVII.

V El qui damnatos hujus criminis audaciùs defendere tentaverunt.

l. 5. §. 2. C. h. t. Decian. c. 5. n. 38. Advocatus quoq; offendens assistentes & occupatos circa Principē, hoc crimen incurrit, sed hic assistentes offenduntur quasi injuste judicantes. ergo & c. 48. n. 10. Advocatus intervenit, mortuo Reo Majestatis, id est pro memoria ejus, non autem pro vivo. probat, item c. 47. n. 8. perduellionis & prodicionis auctori, etiam personam Principis, nec appellationem dari debere. per text. in l. constitutiones. ff. de appella: & in l. si quis filio §. hi autem. in fin. ff. de injust: rup: & irrito. testa: principaliter autem si talis semel convictus vel confessus fuisset. Videri etiam potest. c. 37. n. 22.

XVIII.

A Lios ad id perpetrandum instigaverunt, (a) quo in casu tam instigans (b) quam instigatus (c) tenebitur.

(a) *l. 1. §. 1. l. 3. in fine, ibi, quivē quid eorum quæ supra scripta sunt, facere curaverit. l. 4. in princ: vers: item qui confessum & l. pen: ff. d. tit: si nimirum ejus consilio homines in Vrbe adversus Rempub: ad tumultus concitentur, vel hostes adjuventur. l. 1. §. 1. ff. h. t. Qui deniq; auxilium, opem, consilium, & favorem præstiterit pari poena cum principalibus punietur. l. cujus q; ff. ad l. Iul: Majest: Decian: lib: 7. c. 24. n. 6. & n. 3. Quinimo Vxor præstans opem Marito rebeli tenebitur. Gig: sub: tit: de poenis, quas filij incurrunt. (b) Dum enim expresse Lex equiparat mandantem facienti, eo casu mandans interpretativē dicitur facere. ut in l. Cornelia de siccar: in qua scriptum est, nihil interesse, an quis occidat, an causam mortis præbeat. l. nihil interest. ff: ad l. Cornel: de siccar: Decian. lib: 9. c. 32. n. 3. Quod etiā clariùs ut pateat recurrendum est ad conjecturas voluntatis disponentis, sed voluntas fuit utriusq; in hoc delinquendi, instigantis ut auctoris, instigati ut consentientis. ergo uterq; tenebitur. (c) Sup-*

D 2
ponitur

ponitur autem, si instigatus liberè consensum dedisset, & sic instiganti quasi mandanti pareret.

X I X.

PRouti ij, qui hujus criminis Reos ex proposito non revelaverunt.

l. 5. §. 6. 7. C. b. t. quoniam sciunt & non indicant delictum itidem delinquant & puniuntur. Novell: 117. c. 8. §. 1. & Gothfred: ibid: crimen est Majestatis Reos non indicare, interdum non indicare est delictum. cit. ll. C. de falsi monet: l. ult: C. de malefic: l. 2. ff. ad Pompeium, de parricid: facit, l. 45. §. 8. §. de furtis. Præmijs inquam ad hoc indicandum alliciendi sunt, sed quid dico præmium deberi? cum qui sciens rebellionis Reos non indicaverit, ipse tanquam socius criminis eadem damnandus sit pœna, non obstante, quod nemo invitatus accusare vel agere compellatur. l. 1. C. ut nemo invitatus ag: licet etiã regulariter quilibet renuntiare, & à sua accusatione desistere possit, Index tamen hoc in delicto accusatorem ad proseguendam actionem suam cogere potest. per l. accusationis C. de accusat: probatur etiã in l. fallaciter. §. fin. C. de abolit: Decian: lib: 7. c. 37. n. 16. & seq: Licet itaq; accusare nolit ad indicandum tamen Reum Majestatis tenebitur. l. metrodorum ff. de pœnis. Suppono autem hoc semper de subdito intelligendum. ut Decian: c. 44. n. 27. & Gig: ibid: d. tit: qui accus: pos: q. 20. Scientia itaq; delicti contrahendi punitur. l. 6. 7. ff. ad l. Pomp: quin & is, qui potuit prohibere & non prohibuit. l. 9. §. 1. ff. de falsis. l. 50. ff. de reg: jur: ob stare enim tenetur & defendere conscius hujus criminis, si potest, ne sequatur ipsum delictum contra Principem vel Patriam. Decian: lib: 7. c. 34. n. 22. eod: c. n. 15. & c. 37. n. 17. ait, talem tanquam socium criminis eadem damnandum esse pœnâ. Non obstante etiã quod talis jurasset secretum sibi creditum non revelare, juramentum enim contra leges & bonos mores non obligat: cap: non est obligatorium. ff. de reg: jur: in sexto. Decian: cit: c. 34. n. 20. Clarus. 5. sent: S. lasa Majest: crim: n. 15. in fin: & S. fin: q. 87. vers. punitus est.

XX. Vel

X X.

Vel qui solam tantum illius perpetrandi dolosam voluntatem habuerunt.

l. quisquis s. in princ; C. ad l. Iul; Majest; Decian; lib: 7. c. 35. n. 2. & lib: 5. c. 83. n. 3. l. fideicommissa. 11. S. si rem. 12. ff. de leg. 3. & in l. eum qui 22. ff. de probat; & in l. fin. verbis voluerit. ff. de rer; divis; Const; Caroli IV. in aurea Bulla, loc. cit; Iul; Clarus. s. sent; S. laesa Majest; crim: n. 5. Decian. lib. 7 c. 35. & c. 37. n. 32. & 33. Et licet cogitationis poenam nemo patiatur. l. 18. ff. de poenis, hoc tamen ob enormitatem hujus delicti speciale est, praesertim si adsit dolus. l. 1. ff. hoc tit; Decian; c. 49, n. 24. Mascard; lib: de probat; concl: 462. n. 20. & 21.

X X I.

ANetiam hoc in filio sciente Patrem hujus criminis Reum non accusante procedat? affirmativæ adhæremus.

Impietas enim foret, si in perniciem Reipub; impia celaret Patris consilia. Decian; lib: cit: c. 34. n. 21. Mascard; lib: de probat; vol: 1. concl. 462. n. 9. dicens Filium contra Patrem & Patrem contra Filium insurgere debere ob conservationem Patriæ, quæ pro hac sen: late tradit Gig; cit: rub: qui accus; pos; in crim: laesa Majest; q. 8. per totum. Clarus. s. sent; S. ult: q. 14. n. 5. imò Filio pro defendenda Patria Patrem de jure Civili, l. minime ff. de relig: non autem Canonico, quo nunquam sanguinis effusio permittitur, ut gl. in l. suscepimus. de homic; & in c. significasti eo tit: occidere licet. Decian; lib: 2. c. 19, n. 6.

X X I I.

Sed magis intricata quæstio est, an si quis hostili animo aggrediatur Consiliarios Principis, vel Judicem pro tribunali non sedentem hujus Reus criminis argui possit? Negativæ adstipulamur.

E

Ne sci-

Ne scilicet in talem poena per l. quisquis statuta convertantur. Ratio est. quia talis non assistit consilijs & lateri Principis dato quod nomen retineat, attamen est absens, loquor enim hic de Consiliario ut pro privata Persona habito. per Decian. lib. 7. c. 16. n. 2. (ex privata inimicitia scilicet) qua in d. l. quisquis non includitur, hæc enim requirit, ut factionem delinquens cum Barbaris inierit, hujus juramentum dederit, &c. quæ omnia ex conjecturis probanda sunt, an tale in odium Principis, vel præcisè in patientem, ut Personam privatam commisisset, his autem omnibus in dubio circumscriptis conjecturis, interpretatio in mitiorem partem facienda est, scilicet, quod ex causa specialis inimicitiae non autem in odium Principis id perpetraverit. Decian: lib: cit. c. 5. n. 5. 6. 7. & n. 4. ait faciens injuriam servo meo propter me, id est, ut mihi injuriam faciat, mihi injuriam fecisse videtur. per l. apud Labeonem §. si quis sic fecit injuriam servo ff. de injur: Sed delinquens tali casu propter Principem, & sic ut ipsi noceret non supponitur operatus esse. De hoc etiam Clarus. n. 5. videri potest, ubi ait, quod offendens Consiliarium Principis hæc lege puniendus veniat, in fine tamen cit: n. 5. se hoc tantum de Consiliarijs residentibus ad personam Principis & sedentibus in ejus supremo consistorio intelligere affirmat. Cum tamen Principem ope Consiliarium tanquam totius Reipub: peritissimorum regnare oporteat, tutiores cæteris plebeis, privilegijs quibusdam extraordinarijs, redduntur. Gravius ergo talem, delinquentem, quam communi solidâq; homicidij poenâ puniendum venire, haud dissentientem videbimus.

X X I I I.

CUmquæ hoc crimen præcisè in sui superiorem committatur, (a) hinc in eo omnem statum Hominum illustrem, demùm nobilem seu ignobilem delinquere posse existimamus. (b)

(a) *Id est, in Eum, quem solum & non alium immediate Dominum & Personæ & Domicilij ratione cognoscit. Et hinc Vassallus contra Dominum feudi hoc crimine damnari non potest,*
cum

cum hic sit subditus non respectu Personæ sed feudi tantum, quo tamen privari potest. Decian. lib. 7. c. 8. n. 7. Iul. Clarus. lib. 5. sent. §. læsæ Majest. crim. n. 6. (b) quod colligitur ex d. l. §. quisquis. C. b. t. & facile probatur, cum quidam summos Principes, superiorem etiam non recognoscentes contra Pontificem hoc crimen incurere velint, quod tamen hoc loco nos præterimus indecisum: Princeps etiam contra Principem, si ut superiorem cognoscit, delinquat. Decian: lib: 4. cap: 15. n. 11. Ut autem eodem ille, qui subditus non est, puniendus veniret, nobis haud affirmandum videtur. Ita probat text: in Clem: pastoralis ibi gl: in verbo non subfuit, de re judic: Clarus. loc: cit: Decian: c. 8. n. 5. proditor tamen & hanc committere dici potest.

X X I V.

Posset hic quæri: utrum Clericus crimen læsæ Majestatis incurrat? de jure negativam consuetudine affirmativam tenemus. (a)

(a) *Est text: in cap: cum non ab homine, de Iud: Clarus §. fin. q. 36. n. 27. & cit: & læsæ Majest: crim: n. 7. Decian: c. 8. n. 6. Clerici enim Imperatori subditi non sunt. cap: secundo. de for: comp: & lib: 4. c. 9. in tot: imo depositus etiam fori privilegium non amittit. c. 8. n. 6. Secus autem si degradatus esset. lib: 4. c. 9. n. 120.*

X X V.

Pro convictis poena capitalis statuta est, (a) quæ nec sufficit, sed & liberorum, uteruis Parentum deliquerit, (b) infamia causatur (c).

(a) *quæ corporis appellatur (triplex enim, ut constat assignari solet, Corporis, Bonorum, & Infamiæ) §. publica autem judicia inst: de pub: Iud: & l. quisquis. §. in fin: princip: ibi, utpote Majestatis Reus gladio feriat. C. ad l. Iul: Majest: Aurea Bulla Caroli IV. cit: loco. De consuetudine autem solent Rei hujus criminis in quatuor frustra scindi, & adpendi locis eminentibus illius territorij, ubi deliquerunt. Clarus d. lib: sent: §. §. læsæ Majest:*

jest: crim: n. 8. (b) *l. quisquis C. h. t. quod verbum quisquis tam masculos quam foeminas comprehendit. l. 1. ff. de V. S. l. pronuntiatio. 195. ff. eod: & l. 62. ff. de leg: 3. etiam in odiosis. l. ait divus ff. de jur. fisc: imò plus labis ex Matre contrahunt liberi quàm ex Patre, quoniam maternus sanguis præcipuum est foetus alimentum. Et quod Mulier in hoc crimine delinquat est. Decian: lib: cit: c. 8. n. 16. & c. 41. n. 14. c. 49. n. 9. licet quandoq; mitius puniatur. Clarus lib: 5. sent: §. laesa Majest: crim: n. 13. (c) text. in d. *l. quisquis §. §. filij C. ad l. Iul: Majest: & l. eorum qui 24. ff. de pœnis. Decian: c. 37. n. 14.**

X X V I.

ITa ut licet vitâ non priventur, (a) habeantur tamen à Parentum, & omnium proximorum hæreditate successioneve alieni. (b)

(a) *Iis enim vita ex speciali Imperatoria lenitate conceditur, licet paterno deberent perire supplicio, in quibus paterni hoc est hæreditarij criminis exempla metuuntur. l. 5. quisquis §. 1. ad l. Iul: Majest: (b) cit. l. 5. §. 1. Novell. 134. cap: ult: & auth: bona damnatorum in fin: C. de bonis præscriptor: Decian: c. 41. n. 2. 3. & 20. quod etiam in filijs naturalibus tantum procedere affirmat. Clarus lib: 5. sent: §. laesa Majest: crim: n. 11. & Decian: lib: 7. c. 41. n. 5. fallit tamen. L. 5. in vulgò conceptis, hi enim Patrem verum ostendere non possunt, & adoptivis, cum hi sanguine conjuncti non sint n. 6.*

X X V I I.

QUod etiam ad extraneorum testamentâ se extendit.

Ut scilicet ex illis nil capiant. per cit: l. quisquis. §. 1. & sic tam ex testamento quàm ab intestato successionis venientis sint incapaces. Decian. c. 40. n. 24. ex quo etiam colligitur pœnam perduellionis propriam duplicem liberis Masculis evenire posse. Primò scilicet, quod ijs bona paterna auferantur, secundo, quod neq;
in

in Maternam neq̃ in Avitam neq̃ aliorum proximorum hereditatem succedant, neq̃ deniq̃ Tertio, ex testamentis extraneorum quidquam capiant. Bona tamen per dispositionem & actum inter vivos in eos à Matre vel extraneo donationis titulo translata retinere valeant. Decian. c. 41. n. 21. ut l. quisquis non nimis se extendere sed quasi correctoria restringi posse videatur.

XXVII.

IN filiabus tamen, quibus falcidia ex bonis maternis tantum (a) & uxore (b) cui dos legitima debetur, crebrius obtinuit. (c)

(a) quæ falcidiam ex bonis Maternis, sive testata sive intestata decesserit, detrahunt, dict: l. 5. quisquis §. ad filias, quia hæc ob infirmitatem sexus minus sunt ausura crimen hoc contrahere. d. §. ad filias. Cum item sit contra juris regulam, quâ caveatur unum pro alio in delictis puniendū non esse. d. l. quisquis quantum potest restringi debere, & ideo etiam in Filiabus locum non habere iudicatur. Clarus lib. 5. §. cit: n. 10. apud quem vide. cit: Gig: in tract: præallegat: fol. 150. q. 14. post n. 15. Decian: lib: 7. c. 41. n. 12. (c) & hoc ex priori probatur. Dotem itaq̃ recipit donationis titulo à viro relictam, & ex hac falcidiam Filiabus relinquit, ut dicitur in repetita, l. quisquis, §. uxores sane §.

XXIX.

IN filiis verò semper, ijs etiam qui post contractum crimen nati sunt, observatur.

Eadem enim militat ratio & in ijs, qui antè perpetratum hoc crimen, & qui post nati sunt. per l. 5. quisquis; ubi lex non distinguit inter filios antè crimen à Patre contractum natos, & filios postea procreatos, ergo nec nos distinguere debemus. l. 8. ff. de publ: in rem act: deinde ratio hujus constitutionis est, ut calamitas liberorū Parentes ab ipso nefando scelere deterreat. Cic. lib. 1. Epist. ad Brutum 12. & Pater magis terreatur propter filij pœnam. l. isti quidem ff. de met: caus: Decian: c. 41. n. 18. quod æquè locum habet in liberis jam natis, imò hi propter conversationem paternam facilius præsumi possunt imitatores parentum, quàm qui post nati sunt.

sunt. Decian: c. 41. n. 8. & pluribus. n. 18. & 19. ubi hoc affirmat rationibus. Et primò ratione conjunctionis ejusdem corporis, vel ratione potestatis, aut dominij. Secundò, quia peccatum unius derivatur in alterum per imitationem. Tertiò, tanquam ratione humane societatis, quæ omnes unum corpus facit. & c. 45. n. 33. filij rebellium præsumuntur & ipsi tales. c. 41. autem. n. 9. ait. hinc eos etiã nunquam dici Civēs suæ Civitatis gl: reputata singularis in l. Imperator ff. de stat: bom:

X X X.

IN tantum, ut omnia bona in emancipatos etiã translata (a) corporalia demùm sive incorporalia fuerint (b) ea denique quæ & antè & post delictum commissum acquisita sunt (c) Fisco applicentur.

(a) pro quo est repetita lex quisquis. §. 4. emancipationes, cum tamen emancipatus desinat esse de familia. per l. quin etiã. §. fin: ff. de rit: nupt: & nomen filij amittat, l. Senatoris. ff. de Sena. Ideo cum Decian: lib: 7. c. 41. n. 2. hanc nostram thesin hoc supposito, quod emancipatio ex multis conjecturis in fraudem facta probaretur, affirmamus. Et sic advertendum erit, utrum emancipatio antè commissum Patris delictum hoc atrocissimum facta fuerit, vel post, si antè, dubitatur an omnibus rei bonis, & sic Castrensibus vel quasi, adventitijs, & profectitijs, vel istis tantum, cum à Patre profisciantur, privetur, nos, ne fraus legi facta videatur, hoc profectitio scilicet eum privatũ esse debere censemus. Decian: c. 41. n. 23. Si post, non est dubium, quin non ceteris in potestate existentibus equaliter puniendus veniat, cum major natus etiã facile vestigia Patris insectabitur. (b) l. ult. l. 6. ff. l. 7. C. h. t. Ubi de omnibus rei bonis expresse statuitur, sed sub omni, & corporalia & incorporalia, burgensatica, feudalialia, modo feudum sit ab illo Principe, in quem commissum est crimen, continentur. (c) de presentibus constat ex priori, de futuris probatur. per l. 2. C. de bonis præscript: & à minori ad majus deducto argumento, facit quod talis reus ne q̃, ex testamento heredem habere possit, l. ult: ff. b. t. cum filius 76. §. ult. ff. de leg: 2. tum quia filij ejus perpetuo egentes & pauperes esse jubentur, eos q̃, ut perpetuã

petuâ egestate sordentibus mors solatio, vita verò supplicio eveniat. sæpe dict: l. quisquis S. i. C. h. tit:

X X X I.

QUOD ipsum an ipso jure ex contracti sceleris die, vel post sententiam declaratoriam locum habeat, acris DD. est contentio. Nos antè condemnationem Rei, licet dominus bonorum suorum esse desinat (a) Fisco nihil inferri judicamus. (b)

(a) *Ex eo, quod jus Patriæ ex instanti, & die commissi delicti amittat & compensatio ex illo fiat, à quo omnes alienationes factæ & contractus celebrati annullantur. Decian: c. 40. n. 28. & 36. privilegijs deniq; omnibus tam respectu Personæ quàm locorū suorum privetur. addit. n. 39. Ubi negotiorum gestores statim commisso delicto perdunt administrationem & omnia per eos acta revocantur. Quare de rebus suis neq; per ultimam voluntatem, neq; inter vivos disponere potest, ipsi deniq; administratio bonorum interdicta est, ut est text. in l. penult: & fin: C. ad l. lul. Majest: & in l. ex judiciorum ff. de accusa: ubi etiã glo. in l. quasi sum ff. qui & à quibus. & traditur à pluribus in l. post contractum ff. de dona. l. eorum patrimonio. C. de jure fisci. lib. 10. ultimo probatur etiã in l. quisquis S. emancipationes. C. h. t. (b) cum nemo reus existimetur, nisi per sententiam declaratus sit. l. fin. C. de accusat: l. 4. C. ex quibus caus: inf: irrog: l. furti. 6. in pr: ff. de his qui not: infam: l. cum reis 18. C. de pœnis. Nec accusatus reus fiat, sed qui convincitur criminosus. c. fin: 15. q. c. eorum. 11. q. 3. quod etiã expresse probatur. per l. fin. C. h. t. Ideo etiã non precedente declaratoria pœnâ mortis puniri non poterit. Decian: c. 39. n. 15. Hâc autem semel declaratâ, omnia quæ juris civilis sunt, amittit, ea verò quæ juris gentium retinet, quamvis & illa per sententiam tolli, vel antè sententiam occupantis fieri verius esse possit. cit: Decian: c. 40. n. 7. n. 30. autem, poterunt etiã bona, ubicunq; sita fuerint, rei hujus criminis depradari & occupari. At q; ideo in ipsum reum omnes de filijs enumeratas pœnas, prater ad huc eod: c. 40. in tot: additas converti, suumq; sortiri effectum constet.*

Cum & eorum, qui post mortem Majestatis Rei tenentur (a) substantia memoriæ extirpatione interventâ (b) hæredibus auferatur & confiscetur. (c)

(a) *Posse itaq; post mortem cum Majestatis Reo procedi, constat ex sequentibus, & probatur etiã ex Claro lib: 5 sent: S. lase Majest: crim: n. 16. à quo plures præter Gig: citatos videre est ibid: (b) dixi in priori constare ex sequentibus, & videre est in hoc, eo scilicet quod lugendi non sint, l. libertorum. S. i. ff. de infam: Decian: c. 39. n. 36. Sed memoriæ etiam extirpatio interveniat, ut probatur ex eod: Claro loco cit: Decian: lib: 7. c. 39. n. 37. c. 48. in tot: & facit. l. 6. penult: & ult: C. ad l. Iul: Majest. & l. fin: ff. eod: tit: l. donationes 31. S. ult: ff. de donat: l. cum filius 76. S. ult: ff. de leg: 2. S. publica in fin: Inst: de pub: jud: l. ex judiciorum, ubi gl. in verbis Majestatis ff. de accusat: it: c. in summa 24. q. 2. quo casu non defunctus sed memoria tantum damnatur. S. interdum autem vers: per contrar: Inst: de hæred: quæ ab intest: & l. ult: C. h. t. Decian: cit: c. 48. n. 2. Gig: sub tit: qualiter in crim: las: Majest: proced: q. 20. Memoriæ autem damnatio est infamia perpetua irrigatio, quæ sit, si damnati nomen ex albo atq; numero Civium eradatur. l. 24. ff. de pœn: & si sit universitas desolatur ad aratrum usq; insignia gentilitia, seu arma familiae & gentilitatis splendore affixa tolluntur, tituli luto teguntur. c. felicitis. de pœnis. in 6. & per Decian: in l. eorum ff. de pœn: c. 37. n. 34. ac Gig: tit: de rebell: q. 23. Ubi refert insignia & effigiem Marini Faletri Ducis, ob Regnum affectatum, delata. Cadaver autem mortui molestari non poterit. Decian: cit: c. 39. n. eod: per l. si quis in vers: in sext: ibi. C. si Re. vel accu: mor: fuer: & l. i. ff. de pub: jud: excepto quod Reus metu pœnae & infamiæ semetipsum veneno vel aliter interfecisset. Decian: c. 48. n. 13. imò tunc cadaver non humatur. l. i. ff. de Cadaver: puniti, vel in loco infami & noxiorum terra traditur. Sed fit processus, ut dixi contra memoriã & filij vel alij agnati citandi sunt, mortuus demùm Reus fuerit pendente Iudicio, post, vel antè. Decian: c. 48. n. 1. & 3. Contractus eo.*

rum

rum autem etiā ante condemnationem facti invalidi sunt. c. 40. n. 16. Statutum vero validum consanguineos puniendos venire, vide Decian. c. 41. n. 45. (c) Ut est in l. 7. c. b. t. in verbis, & nostro tempore multis heredibus ablata sunt. Donationes inquam, divisiones factæ cum fratribus & alij contractus etiā ante condemnationem facti non valent. Decian: lib: 7. c. 40. n. 16. Sed quid dico, cum ipsa factiōe testamenti talis Reus activè privetur, per l. pen: C. ad l. jul: Majest: & sæpe cit: l. quisquis ad l. fin: tit: eod: Decian: lib: 3. c. cit: n. 19. quo loco etiā Gig: in tit: de pœnis læsæ Majest: q. 28. citatum videbis, & ejus heredes, ut dictum, nec ex testamento aliorum etiā, nec ab intestato succedere possint.

X X X I I I.

ITa, ut nec vendere, vel manumittere possint. (a) Sicut iisdem nec debitor rectè solvit. (b)

(a) ut est text. in l. fin: C. ad l. jul: Majest: (b) cit. l. fin: C. b. t. cui assistit Decian: c. 37. n. 25. non obstante contrario in alijs criminibus per l. post contractum. ff. de donat:

X X X I V.

QUæritur an prædictæ Legis pœnæ præter pœnam capitis in quasi Perduellionis crimine locum habeant. Negativam tuebimur.

Et ratio hujus esse poterit, quod jura proniora sint ad absolvendum quam ad damnandum. per vulg: cum etiam jura odiosa extensionis interpretatione adjuvanda non sint. per l. cum quidam. 19. in fin: ff. de lib: & posth: atque in pœnalibus benignior facienda sit interpretatio, allegata l. quisquis, pœnæ ad quasi perduellionis crimen ampliari minimè debent, præsertim dum, de hoc l. citata nullam damnationis facit mentionem. Prædicta itaq; de perduellionis crimine, quod propriè in Imperatorem Principem vel Rempub: Rom. (in hanc scilicet principaliter moliendo non tamen secundariò. Decian: c. 49. n. 22.) Secus autem inferiorem, licet superiorem de facto non recognoscatur, committitur. ut tenet gl. l. penult: in verbis, meminisse C. b. t. per l. ult: ibid: ac l. fin: ff. eod: tantum

tantum intelligenda esse. est Clari lib. 5. sent. §. læsæ Majest: crim: n. 14. Decian: c. 48. n. 7. & c. 39. n. 38. c. 41. n. 35. in quasi per duellionis crimine vero poenam capitis sufficere & per mortem Reum criminis liberari, est. Decian: locis citatis. c. 49. verò, pluribus in totum de excusationibus reorum hujus nefandi sceleris, tractat.

X X X V.

IN hoc delicto eo quod publicum sit, cuius accusatio datur, (a) adeò ut ea perpetuâ ignominiâ notatis, Militibus, Mulieribus, & servis (b) concedatur.

(a) *l. si tamen omnes. 11. ff. de accusationibus. l. quamvis. 2. C. ad l. Iul: de adulteris. l. Cornelia. 9. ff. ad l. Corn: de fals: (b) l. famosi. 7. & in questionibus. 8. ff. ad l. Iul: Majest: Decian: lib: 7. c. 44. n. 15. 36. & 37. Gig: tract: cit: tit: qualiter in crim: læsæ Majest: proceda: q. 2. 3. 4. 5. & seqq. Mascard: lib: de probat: vol. 1. concl. 462.*

X X X V I.

AD cujus probationem, pupillus (a) & complex delicti (b) ut testes admittuntur.

(a) *quod tamen cum autoritate tutoris fieri debere nota. Mascard: cit: loco. n. 5. & Decian. c. 44. n. 14. Idem observatur à glos: in l. inviti ff. de testib: ibid: sup: verb: sed nec pupillus, vers: fallit per context: in l. de minore in princ: ff. de minor: (b) Mascard: loc: cit: n. 23. & seqq: Decian: c. 44. n. 12. qui num: seq: cum Gig: tract: cit: tit: qualiter in crim: læsæ Majest: procedatur, licet de illius fide non nihil detrahatur, asserit, & idem constat. ex Mascard: n. 34.*

X X X V I I.

SEd licet testes inhabiles, ad probandum principaliter crimen læsæ Majestatis admittantur, ad probanda tamen adminicula talis delicti non admittuntur.

Stricta etenim in ijs interpretatio fieri debet. Decian: lib: 7. c. 37. n. 44. l. in questionibus ff. ad l. Iul: Majest: Mascard: lib:

lib: de probat: vol. 1. concl: 462. n. 38. & 39. notat per testes inhabiles hic supponi pupillum & mulierem, atq; inhabilitatem hanc ratione personæ evenire, secus autem si oriretur ex eorum testium repugnantia. His accedit, quod si conscius criminis accuset, ad probandum autem sufficiens non sit, ideo in Turpilanium non incidat, & condemnetur, sed excusabitur à calumnia, quod facit nostra à minori ad majus argumentatio: id enim in falsa moneta procedere est text. in l. 1. C. de fals: monet: & glo: ibid: in verb: immunitatem, si autem nostra decisio in hoc militet delicto, quare non itidem in crim: læsæ Majest: sub quo continetur, locum haberet. Decian: c. 44. n. 26.

X X X V I I I.

NEquè summi Principis, in se crimen hoc commissum esse, confessioni fides adhibetur (a) sed confessioni Rei, testibus, instrumentis & scripturæ publicæ statuitur. (b)

(a) Et hujus ratio esse potest, cum de suo interesse propter confiscationem bonorum agatur. Nullus etiā in propria causa audiendus nec idoneus testis sit. Decian: c. 45. n. 25. Mascard: loc: cit: n. 41. & 42. (b) Decian: n. 27. ubi idem de scriptura privata asserit, & Mascard: n. 43. 44. citati. Gig: tract: cit: sub tit: quomodo & per quos probetur. q. 1. incip: primo quero. per tot: q. lib. 2 & q. 21.

X X X I X.

Absens etiā, in hoc delicto condemnari potest, (a) præsertim si fuerit contumax. (b)

(a) lata inquam sententia contra absentem valet, quæ in alijs criminibus non valeret, atq; etiā inter specialiora hujus delicti hoc numeratur. Decian: c. 37. n. 41. Clar: lib: 5. sent: §. læs: Majest: crim: n. 18. & habetur in l. absentem. C. de accusat. (b) Contumax enim pro convicto habetur in vera contumacia, scilicet, secus autem ficta, per l. confessus ff. de justo reo. Decian: c. 47. n. 12. & e. 39. n. 5. Ideo impune, etiā de jure Cananico à quocunq; occidi potest, ut habetur in l. 3. §. transfugas ff. de sicar:

*Sicar: Clarus n. 18. quod tamen supponitur procedere de subdito il-
lius Principis, qui si non esset, domicilij & originis ratione, à suo
Iudice puniri posset. Decian. cit. c. 39. n. 13: Caterum de hoc præ-
stando etiam filius forum fori, secus autem forum poli & animæ
spectando non repellitur. l. fallaciter C. de abolit: & l. famosi vers.
sequitur, in text: ff. ad l. Iul: Majest: neg. pœnam parricidij ti-
mendam habet. per l. Cornel. de Sicar: & l. minimè add: glos: de
relig: & sumpt: fun: cum Patria plus quàm Patri debeamus. per
Decian: cit. n. 8. & Gig: lib: 3. sub tit: de pluribus & var: qua-
stion: q. 7. Limitatur tamen non procedere in Uxore. per l. si con-
stante. n. 48. ff. soli matr: Et si in loco sacro contingeret; impu-
nis enim sacrilegij ratione veniret.*

X L.

COronidis loco quæritur, quanto temporis spa-
tio accusationi huic præscribatur? Respondeo,
id à morte delinquentis quinquennio fieri pos-
se, (a) inter vivos verò nullis unquam finiri tempori-
bus. (b)

(a) Ut colligitur ex glos: singulari, in l. Manichæos C. de
hære: Decian. lib. 7. c. 48. n. 6. & per hunc Gig: in d. t. qualiter
in crim: læsæ Majest: proced: q. 23. Clarus. l. 5. sent: §. læsæ Ma-
jest: crim: n. 16. (b) & asserit cit: Decian. c. 43. n. 8. Gig: sub
tit: qualiter in crim: læsæ Majest: proced: q. 14. licet regulariter
in alijs criminibus per annos 20. à die Commissi criminis tantum
inquiratur. Inquisitio autem continetur sub his & in Reum da-
tur, quarendo, quibus opibus, quâ factione, quibus
authoribus crimen hoc ad: &
commiserit.

F I N I S.